

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/17/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201744
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016201744.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: Ing. L. L., narodený XX. K., bytom v R. č. XX, právne zast.: JUDr. Beatricou Babačovou, advokátkou so sídlom v Šamoríne, Hlavná č. 43, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného z 28. júna 2016, Č.: SELUZ-4-35-2/2016-OdSP a z 26. januára 2017, Č.: SELUZ-4-92-2/2016-OdSP, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. septembra 2017, č. k. 24S/138/2016-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. septembra 2017, č. k. 24S/138/2016-66, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 21. septembra 2017, č. k. 24S/138/2016-66, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP zrušil rozhodnutia žalovaného z 28. júna 2016, Č.: SELUZ-4-35-2/2016-OdSP a z 26. januára 2017, Č.: SELUZ-4-92-2/2016-OdSP a veci vrátil žalovanému na ďalšie konanie, nakoľko zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

2. Rozhodnutím z 28. júna 2016, Č.: SELUZ-4-35-2/2016-OdSP, žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia z 9. marca 2016, č. VÚSZ-65301025401607-VD/2016, ktorým bol žalobcovi podľa § 143aa ods. 1 v spojení s § 143ab ods. 1 a § 143ac ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) priznaný od 1. apríla 2015 výsluhový dôchodok vo výške 1.331,02 eur mesačne. Zároveň týmto rozhodnutím bol žalobcovi od 1. júla 2015 podľa § 68 ods. 1, 3 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhový dôchodok zvýšený

na sumu 1.334,66 eur mesačne.

3. Rozhodnutím z 26. januára 2017, Č.: SELUZ-4-92-2/2016-OdSP, žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia z 18. októbra 2016, č. VÚSZ-65301025401607-O-2/2016, ktorým bolo žalobcovi podľa § 143z ods. 1 a § 143ac ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. s použitím § 33 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. priznané odchodné vo výške 26.620,33 eur. Zároveň týmto rozhodnutím Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia podľa § 143z ods. 1 v spojení s § 36 zákona č. 328/2002 Z. z. rozhodol, že priznané odchodné sa zníži o sumy odchodného vyplatené pri predchádzajúcich skončeníach služobného pomeru, v dôsledku čoho sa žalobcovi malo vyplatiť odchodné v celkovej výške 11.504,15 eur.

4. Krajský súd mal v predmete konania za preukázané, že žalobca podal dňa 9. apríla 2015 žiadosť o výsluhový dôchodok a o odchodné, ktoré žiadal priznať od 1. apríla 2015. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 29. januára 2016 sa domáhal, aby správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného č. SELUZ-4-35-2/2016-OdSP zo dňa 28. júna 2016 ako aj rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy

č. VÚSZ-65301025401607-VD/2016 zo dňa 9. marca 2016 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uplatnil nárok na náhradu trov konania. Ďalšiu žalobu podal dňa 18. apríla 2017, touto sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného číslo SELUZ-4-92-2/2016-OdSP zo dňa 26. januára 2017 ako aj rozhodnutia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia

č. VÚSZ-65301025401607-O-2/2016 zo dňa 18. októbra 2016. Uznesením č.k.

24S/138/2016-57 zo dňa 10. augusta 2017 krajský súd spojil na spoločné konanie veci vedené na krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 24S/138/2016 a 25Sa/3/2017. V ďalšom konaní boli veci prejednávané pod sp. zn. 24S/138/2016. V žalobách poukázal na priebeh služobného pomeru, dôvody predchádzajúceho skončenia služobného pomeru a skutočnosť, že 31. marca 2015 riadne skončil služobný pomer služobného vojaka. Popísal priebeh administratívneho konania. Tvrdil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy sú nezákonné a právne neopodstatnené. V konaní boli porušené práva právom chránené záujmy, v konaní boli nesprávne aplikované ustanovenia jednotlivých zákonov a výška priznaného odchodného bola určená nesprávne a bola neoprávnene krátená bez akéhokoľvek právneho opodstatnenia alebo odôvodnenia. Aj v tejto žalobe rovnako ako vo vzťahu k výsluhovému dôchodku namietal nesprávne určenie základu pre výpočet ako výsluhového dôchodku, tak aj odchodného. Žalobcovi patril v roku 2014 ako základný hodnostný plat, tak aj príplatok príslušníka H. vo výške 15% z jeho hodnostného platu. Žalobcovi bol za rok 2014 vyplatený nielen hodnostný plat profesionálneho vojaka vo výške 2 420,-Eur, ale aj priznaný a vypočítaný príplatok príslušníka H. vo výške 257,-Eur. Príplatok príslušníka H. nebol zahrnutý do priemerného mesačného služobného platu profesionálneho vojaka, tým bol nesprávne určený výpočtový základ. Orgány verejnej správy nezisťovali skutočnosť, prečo príslušný Úrad finančného zabezpečenia Bratislava nevyplatil žalobcovi riadne priznaný príplatok príslušníka H. vo výške 15%, ale len vo výške 10,62%. Pri hodnostnom plate 2 420,-Eur patril žalobcovi príplatok príslušníka H. vo výške 363,-Eur a nie vo výške 257,-Eur, ako mu bol vypočítaný ÚFZ Bratislava. Žalobca zároveň namietal, že žalovaný nezákonne zúčtoval vo svojom rozhodnutí dávky podľa ustanovenia § 36 zákona č. 328/2002 Z.z., nakoľko toto ustanovenie bolo od 01.05.2013 vypustené. Neúčinné ustanovenie zákona bolo voči žalobcovi uplatnené bez ohľadu na to, že nárok na odchodné mu vznikol až dňa 1. apríla 2015. Mal tak za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je absolútne nesprávne a je potrebné ho ako nezákonné zrušiť. Krajský súd preskúmal žalobami napadnuté rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy a konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo, aplikujúc ustanovenia správneho súdneho poriadku a po preskúmaní veci dospel k záveru, že žaloby sú dôvodné, a preto po prejednaní vecí na nariadenom pojednávaní rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods.1 písm. e/ SSP zrušil a veci vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

5. Správny súd poukázal na špecifikum v preskúmvanej veci, nakoľko v roku 2007 došlo k nezákonnému skončení služobného pomeru žalobcu, nakoľko Náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. KaGŠ-147/3-98/2015-PravO zo dňa 25. februára 2015

zrušil právoplatný Personálny rozkaz Náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. 985 zo dňa 9. júla 2007, ktorým bol žalobca v minulosti prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka. Žalobcovi bol priznaný a doplatený plat za čas neplatného skončenia služobného pomeru od 9. júla 2007 do 12. marca 2015. K riadnemu skončeniu služobného pomeru profesionálneho vojaka došlo ku dňu 31. marca 2015.

6. Zásadnou námietkou žalobcu bola námietka, že žalovaný (a prvostupňový orgán verejnej správy) neprihliadol na skutočnosť, že žalobcovi bol v roku 2006 stanovený príplatok príslušníka H. vo výške 15% z hodnotného platu a pre účely výpočtu základu pre určenie výsluhového dôchodku a odchodného mu bol priznaný len vo výške podľa roku 2006. Žalobca tvrdil, že valorizácia hodnotného platu zákonmi o štátnom rozpočte znamenala, že správne mu mal byť vypočítaný príplatok príslušníka H. a vo výške 15% z hodnotného platu určeného pre kalendárny rok 2014. Žalobca tak namietal určenie základu pre výpočet výsluhového dôchodku a pre výpočet odchodného. Základ pre výpočty oboch nárokov profesionálneho vojaka pri skončení služobného pomeru je rovnaký. Z obsahu napadnutých rozhodnutí krajský súd zistil, že na výšku príplatku príslušníkov H. stanovenú interným predpisom, na ktorý odkazuje zákonné ustanovenie, sa v administratívnom konaní neprihliadlo. Z obsahu napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by žalovaný sa touto skutočnosťou, podstatou pre rozhodnutie, zaoberal. Žalovaný tak nezistil riadne skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, čo bolo konštatovania nezákonnosti oboch napadnutých rozhodnutí žalovaného, nakoľko obe rozhodnutia pri určení výšky výsluhového dôchodku a určení výšky odchodného vychádzali z rovnakého základu pre ich určenie. Žalobca v administratívnom konaní opakovane namietal určenie základu pre výšku výsluhového dôchodku a odchodného. Ak aj boli prvostupňovému orgánu verejnej správy predložené z ÚFZ Bratislava podklady nereflektujúce ustanovenie § 144 ods. 2 zákona č.346/2005 Z.z., bolo povinnosťou orgánu verejnej správy, znalému právnej úpravy, zistiť riadne skutkový stav a aplikovať aj ustanovenia interného predpisu v súvislosti s ustanovením § 144 ods. 2 zákona č.346/2005 Z.z..

7. Pokiaľ ide o ďalší žalobný dôvod týkajúci sa napadnutého rozhodnutia žalovaného vo veci odchodného, túto námietku vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú. Z ustanovenia § 143z ods. 1 zákona č.328/2002 Z.z. vyplýva, že nárok žalobcu na odchodné a jeho výšku sa mal posudzovať podľa predpisov účinných do 30. apríla 2013 (okrem základu na výpočet odchodného, ktorý sa určuje podľa § 143ac ods. 1 zákona č. 1 zákona č.328/2002 Z.z.). Ak žalovaný v napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 36 v znení účinnom 30. apríla 2013, postupoval súladne s prechodným ustanovením § 143 ods. 1 zákona č. 328/2008 Z.z. a bol dôvod na zníženie odchodného o sumu odchodného vyplatenú žalobcovi pri predchádzajúcom skončení služobného pomeru. Žalobca skutočnosť, že pri predchádzajúcom skončení služobného pomeru mu bolo vyplatené odchodné a ani jeho výšku nenamietal.

8. Žalobná námietka vo veci výsluhového dôchodku nebola dostatočne konkrétna. Žalobca v žalobe len tvrdil, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné, nedostatočne právne odôvodnené ale bez toho, aby uviedol, v čom vada nepreskúmateľnosti spočíva. Správny súd o obsahu tejto žalobnej námietky sa len domnieval. V správnom súdnictve nie je úlohou správneho súdu za žalobcu nezákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy vyhľadávať, rovnako ako nie je povinnosťou správneho súdu za žalobcu nekonkrétne uplatnené dôvody nezákonnosti dopĺňať, resp. špecifikovať.

9. Krajský súd uložil žalovanému povinnosť v ďalšom konaní riadne zistiť skutkový stav veci vo vzťahu k určeniu základu pre výpočet výsluhového dôchodku a odchodného. Zdôraznil úlohu žalovaného vychádzať aj z interného predpisu, ktorého vydanie ministrom obrany Slovenskej republiky ukladalo ustanovenie § 144 ods. 2 zákona č. 346/2005 Z.z..

II.

10. Žalovaný proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žiadajúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

11. V prvom sťažnostnom bode nesúhlasil so zistením správneho súdu v bode 45 rozsudku, ktorý konštatoval nesprávne riadne zistenie skutkového stavu, ktoré malo spočívať v tom, že správne orgány neprihliadli na výšku príplatku príslušníkov H. stanovenú interným predpisom. V druhom sťažnostnom bode poukázal na odôvodnenie rozsudku v bode 46, kde je uvedené, že ak aj boli prvostupňovému orgánu verejnej správy predložené z ÚFZ Bratislava podklady reflektujúce ustanovenie § 144 ods. 2 zákona č. 346/2005 Z.z., bolo povinnosťou orgánu verejnej správy znalému právnej úpravy, zistiť riadne skutkový stav a aplikovať aj ustanovenia interného predpisu v súvislosti s týmto ustanovením. V treťom sťažnostnom bode poukázal na správnym súdom v ďalšom uloženú povinnosť riadne zistiť skutkový stav veci vo vzťahu k určeniu základu pre výpočet výsluhového dôchodku a odchodného, vychádzať pritom aj z interného predpisu v súlade s § 144 ods. 2 zákona č. 346/2005 Z.z.

12. V súvislosti so sťažnostným bodom 2 citoval ustanovenie § 144 ods. 1 a 2 zákona č. 346/2005 Z.z. a zdôraznil, že zákon č. 344/2002 Z.z. v citovanom ustanovení stanovil možnosť poskytnúť profesionálnemu vojakovi, ktorý plní úlohy H. príplatok až do výšky 30% jeho hodnotného platu. Príplatok príslušníka H. nemá charakter nárokovateľnej zložky služobného platu, v dôsledku čoho je v právomoci zamestnávateľa rozhodnúť, komu a v akej výške príplatok poskytne. Rovnako nebola zákonom č. 346/2005 Z.z. stanovená ani konkrétna suma príplatku príslušníka H. Zákom bola stanovená len horná hranica, v zmysle ktorej príplatok bolo možné poskytnúť do výšky maximálne 30% platu.

13. V ďalších dôvodoch poukázal na postavenie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, ktoré je právnickou osobou a bol zriadený zákonom č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení platnom a účinnom v rozhodnom období ako rozpočtová organizácia na výkon sociálneho zabezpečenia vojakov (VÚSZ). V oblasti výsluhového zabezpečenia kompetencie VÚSZ upravuje § 81 ods. 3 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z.z., v zmysle ktorého dávky výsluhového zabezpečenia priznáva, zvyšuje, znižuje, vypláca, zastavuje a odníma profesionálnemu vojakovi a pozostalým po ňom. Zdôraznil, že VÚSZ nie je vecne príslušným orgánom na určenie výšky príplatku príslušníka H., a preto sa pri rozhodovaní o priznaní výsluhového dôchodku a odchodného o ich výške nemohol zaoberať správnosťou výšky príplatku, ktorý bol žalobcovi priznaný. Pri priznaní dávok sociálneho zabezpečenia a pri určovaní ich výšky nie je oprávnený skúmať správnosť výšky už priznaných alebo vyplatených platových náležitostí bývalého profesionálneho vojaka. Základ na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia určuje výlučne z finančných podkladov od zamestnávateľa, ktoré deklarujú výšku skutočne vyplatených služobných plátov, prípadne príplatkov. O správnosti podkladov pre výpočet dávky žalobcu VÚSZ nemal pochybnosti.

14. K námietke žalobcu (prvý sťažnostný bod), že jeho príplatok nebol v zmysle § 144 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z.z. určený percentuálnym vyjadrením, ale pevnou sumou vo výške 257 eur a v takejto výške mu bol aj doplatený, žalovaný vo všeobecnosti nespochybňuje oprávnenie priznať príplatok príslušníka H. v percentuálnej výmere, avšak v prípade žalobcu bolo vzhľadom na doplatenie služobného platu za čas neplatného skončenia služobného pomeru nevyhnutné vychádzať z Oznámenia o výške a zložení platu profesionálneho vojaka vydaného vedúcim služobného úradu, kde bola stanovená pevná suma príplatku žalobcu ako príslušníka H. a zároveň zo skutočne doplatených finančných náležitostí žalobcovi. Z predmetného oznámenia a z ustanovenia § 144 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z.z. nevyplýva povinnosť ani oprávnenie pri zvýšení hodnotného platu zvýšiť zároveň aj príplatok príslušníka H.. S poukazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR žiaden právny predpis nedáva VÚSZ oprávnenie na skúmanie správnosti výšky priznaných alebo vyplatených platových náležitostí profesionálneho vojaka a ani na rozhodovanie o ich výške.

15. Vo štvrtom sťažnostnom bode správny súd žalobcovi vytýkal, že VÚSZ neupozornil na prebiehajúce súdne konanie o určenie zákonnosti Personálneho rozkazu Náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. 107 zo dňa 31. marca 2015, ktorým bolo rozhodnuté o doplatení služobného platu žalobu od roku 2007 do roku 2015 vrátane výšky a zloženia služobného platu, na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/80/2016. V prípade, ak by VÚSZ mal vedomosť o prebiehajúcom súdnom

konaní, bol by konanie o priznaní dávok výsluhového zabezpečenia prerušil podľa § 29 ods. 1 správneho poriadku a to až do doby právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu v Bratislave v danej veci.

Ak by sa v súdnom konaní vyslovilo, že služobný plat žalobcu mu bol doplatený v nesprávnej výške, náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky by opätovne rozhodol o doplatení služobného platu žalobcu od roku 2007 do 2015 vrátane výšky a zloženia služobného platu. Ani v tomto prípade by však nevznikol dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí a na vrátenie veci na opätovné prerokovanie a rozhodnutie, ale bol by namieste postup podľa § 105 ods. 4 zákona o č. 328/2002 Z.z., teda VÚSZ by rozhodol o zmene výšky dávky o doplatení rozdielu (prípadne vrátení prebytku).

16. Žalovaný v súvislosti s prvým sťažnostným bodom poukázal na obdobný postup Sociálnej poisťovne, ktorá má pri priznávaní starobných dôchodkov obdobné právne postavenie ako VÚSZ pri priznávaní výsluhových dôchodkov alebo iných dávok sociálneho zabezpečenia. Sociálna poisťovňa v týchto situáciách neskúma jednotlivé zložky platu zamestnanca, teda neskúma, či sú tieto jednotlivé zložky platu priznané vo výške, ktorú stanovuje zákon alebo nejaký interný predpis zamestnávateľa, ale vychádza len z podkladov, ktoré sú jej predložené. V konečnom dôsledku žalovaný zastáva názor, že žalobca nemôže spochybňovať správnosť výpočtu výsluhového dôchodku a odchodného odvolávaním sa na to, že niektorá zložka jeho služobného platu mu nebola vyplatená v správnej výške.

III.

17. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na Rozkaz Náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. 107 zo dňa 31. marca 2015, ktorý neobsahuje výšku doplatenia služobného platu žalobcu a jeho jednotlivé zložky, ale len obdobie, za ktoré sa žalobcovi má doplatiť jeho služobný plat za obdobie jeho nezákonného skončenia služobného pomeru profesionálneho vojaka. Práve z uvedeného dôvodu bol žalobca nútený podať samostatnú správnu žalobcu proti vydanému Rozkazu. Žalovaný v iných vedených právoplatne skončených súdnych sporoch skutočnosti namietané žalobcom právne nerozporoval, ale s nimi súhlasil (rozsudky Okresného súdu Bratislava III: č.k. 19C/53/2011-156 zo dňa 10.10.2017, č.k. 6C/53/2011-200 zo dňa 21. apríla 2015, č.k. 14C/36/2011-106 zo dňa 3. októbra 2016).

16. Žalobca si uplatnil právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru o dôvodnosti kasačnej sťažnosti.

19. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

20. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov,

zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

22.. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

23. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

24. Predmetom kasačného konania je posúdenie, či krajský súd v súlade so zákonom zrušil rozhodnutia žalovaného č. SLUZ-4-35-2/2016-OdSP zo dňa 28. júna 2016 a č. SELUZ-4-92-2/2016-OdSP zo dňa 26. januára 2017 a veci vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca nezákonnosť rozhodnutí žalovaného, ako aj prvostupňových rozhodnutí videl aj v spôsobe výpočtu sumy výsluhového dôchodku a odchodného v dôsledku namietaného základu pre výpočet výsluhového dôchodku a odchodného, čo dôvodil nesúhlasom s 15% výškou príplatku z hodnotného platu.

25. Sociálne zabezpečenie vojakov je upravené osobitným zákonom č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, podľa ktorého Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia priznáva, zvyšuje, znižuje, vypláca, zastavuje, odníma dávky výsluhového zabezpečenia profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby a pozostalým po nich (§ 81 ods. 3) a o žiadostiach na výsluhový dôchodok, rozhoduje v správnom konaní (§ 84 ods. 1) s tým, že právoplatné rozhodnutia o dávkach sociálneho zabezpečenia sú preskúmateľné súdom v rámci správneho súdnictva (§ 84 ods. 6).

26. Za dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia možno považovať také dôkazy, ktoré vedú k zisteniu, či skutkový stav, ktorý tu bol v čase rozhodnutia správneho orgánu bol pre rozhodnutie postačujúci.

27. Z obsahu spisov nepochybné vyplýva, že Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia rozhodnutím z 9. marca 2016 priznal žalobcovi podľa § 143aa ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. od 1. apríla 2015 výsluhový dôchodok vo výške 1.33,02 eur a podľa § 68 ods. 1 a 3 zákona č. 328/2002 Z.z. zvýšil tento výsluhový dôchodok na sumu 1.334,606 eur. Žalobca namieta zlý základ pre výpočet výsluhového dôchodku dôvodiac tým, že pred jeho nezákonným prepustením mu bol priznaný aj príplatok príslušníka H. podľa § 144 zákona č. 346/2005 Z.z. vo výške 15% jeho hodnotného platu a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia mu ho priznal len vo výške stanovenej v roku 2006. Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia a zhodne aj žalovanému tak vytýka nesprávne určenie základu pre výpočet výsluhového dôchodku.

28. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. dávky výsluhového zabezpečenia poskytované policajtom a profesionálnemu vojakovi závisia od doby trvania služobného pomeru v ozbrojených bezpečnostných zboroch, ozbrojených zboroch, Hasičskom a záchrannom zbore, Horskej záchrannej službe, Národnom bezpečnostnom úrade, Slovenskej informačnej službe a ozbrojených silách a od sumy služobného platu, ktorý dosiahli v ustanovenom období pred vznikom nároku na dávku.

29. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. základ na výpočet výsluhového príspevku, odchodného, úmrtného, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku sa zistí z priemerného mesačného služobného platu dosiahnutého v období posledných desiatich skončených kalendárnych

rokov pred dňom skončenia služobného pomeru u policajta podľa odseku 2 a u profesionálneho vojaka podľa odseku 4.

30. Podľa § 60 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z.z. priemerným mesačným služobným platom profesionálneho vojaka je podiel súčtu mesačných služobných plátov, rozdielu medzi služobným príjmom z predchádzajúcej funkcie a služobným platom, mesačných plátov pri výkone štátnej služby mimo územia Slovenskej republiky bez prepočtu platovým koeficientom príslušnej krajiny, mesačných hodnostných plátov a príplatku za výkon mimoriadnej služby pri výkone mimoriadnej služby, okrem súčtu takýchto plátov poskytnutých za obdobia dočasnej neschopnosti, ktoré mu patrili v príslušných kalendárnych rokoch podľa odseku 1, a celkového počtu kalendárnych dní, za ktoré tieto služobné platy patrili; takto zistený podiel sa vynásobí koeficientom 30,417 a zaokrúhli sa na eurocent smerom nahor.

31. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia určuje základ na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia z finančných podkladov od zamestnávateľa, ktoré deklarujú výšku skutočne vyplatených služobných plátov, prípadne príplatkov. V danom prípade mal VÚSZ k dispozícii okrem podkladov poskytnutých Úradom Finančného zabezpečenia, aj kópie výplatných pásov, ktoré VÚSZ doručil žalobca v rámci odvolacieho konania k jednotlivým priznaným dávkam výsluhového zabezpečenia a sú založené v dávkovom spise č. 254016/BB. Dávkový spis bol súčasťou súdneho spisu. Podľa zistení kasačného súdu, ktorý sa s obsahom dávkového spisu podrobne oboznámil, údaje uvedené na výplatných páskach korešpondujú s údajmi poskytnutými úradom finančného zabezpečenia. Žalobca vo svojich písomných podaniach a vyjadreniach tieto skutočnosti nerozporoval. Skutočnosť, že na návrh žalobcu sa začalo na Krajskom súde v Bratislave konanie o určenie zákonnosti Personálneho rozkazu Náčelníka generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. 107 zo dňa 31. marca 2015, ktorým bolo rozhodnuté o doplatení služobného platu žalobcovi v rozkazu 2007 do roku 2015 vrátane výšky zloženia služobného platu, nemožno považovať postup a rozhodnutie žalovaného ani prvostupňového správneho orgánu pri rozhodovaní o výške výsluhového dôchodku a odchodného za nepostačujúce pre rozhodnutie vo veci. Správne orgány sú pri rozhodovaní viazané návrhom žiadateľa a sú povinné rozhodnúť v lehote, ktorú im zákon ukladá. Podľa § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z.z. môže správny orgán o výške dávky rozhodnúť znovu, ak sa preukáže nové skutočnosti rozhodné pre zmenu výšky už priznanej dávky.

32. K odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu kasačný súd dáva do pozornosti aj ustálenú rozhodovaciu prax správnych súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2010, sp. zn. 4Sžo/12/2010), podľa ktorej „Z odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej a preto odňatím možnosti konať pred súdom (degeneratio iustitiae) je aj také porušenie práva na spravodlivý proces, kedy v hodnotení skutkových zistení súdom v napadnutom rozhodnutí absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil a riadne sa s nimi nevysporiadal. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť totiž svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené“.

33. Akýkoľvek nedostatok alebo neadekvátnosť v odôvodnení môže viesť k neplatnosti rozsudku z formálnych dôvodov.

34. Rovnako kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na Ústavný Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015, sp. zn. II.ÚS 675/2014-40, z ktorého vyplýva, že „súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV.ÚS 252/04, IV.ÚS 329/04), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP (aktuálne § 139 ods. 2 SSP; pozn. súdu), v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia. Povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svojY. rozhodnutie, obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu

súdu a ochranou účastníkov konanie pred svojvôľou súdu. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené“.

35. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, podľa ktorého z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993). Rovnako z rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999).

36. Kasačný súd dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti predmetnej veci nie je možné jednoznačne dospieť k záveru, že boli porušené práva a právom chránené záujmy žalobcu tým, že v konaní boli nesprávne aplikované ustanovenia jednotlivých zákonov a výška priznaného odchodného bola určená nesprávne a bola neoprávnene krátená bez akéhokoľvek právneho opodstatnenia alebo odôvodnenia. Odôvodnenie krajského súdu je nedostatočné, keď sa podrobne nezaoberal právnymi predpismi, na základe ktorých Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia bol povinný postupovať v konaní, výsledkom ktorého boli preskúmané rozhodnutia.

37. V priebehu kasačného konania žalovaný podaním z 21. septembra 2017, doručeným cestou krajského súdu tunajšiemu súdu dňa 23. marca 2018, požiadal podľa § 447 ods. 1 SSP o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. septembra 2017, č.k. 24S/138/2016-66 dôvodiac tým, že je splnená zákonom stanovená podmienka, a to že právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu by hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7Sžsk/17/2018 dňa 30. mája 2018 návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaného podľa § 447 ods. 2 veta posledná v spojení s § 188 SSP zamietol.

38. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako dôvodné, keď tieto boli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

39. V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, vec prejednať v medziach podanej žaloby, posúdiť zákonnosť rozhodnutí a postupu žalovaného v spojení s rozhodnutiami a postupom prvostupňového správneho orgánu a vo veci opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

40. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.